

LEGE
privind participarea forțelor armate la operații în afara
teritoriului statului român

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - Prezenta lege reglementează condițiile în care forțele armate ale României, denumite în continuare forțele armate, participă la operații în afara teritoriului statului român.

Art. 2. - (1) Operațiile la care participă forțele armate în afara teritoriului statului român sunt:

- a) de apărare colectivă și de asigurare a securității statelor aliate;
- b) de răspuns la crize;
- c) de pace;
- d) de asistență umanitară;
- e) speciale.

(2) Operațiile prevăzute la alin. (1) pot fi desfășurate:

- a) sub conducerea NATO;
- b) sub conducerea UE;
- c) sub mandat ONU sau OSCE;
- d) în cadrul coalițiilor.

(3) Operațiile prevăzute la alin. (1) lit. d) se pot efectua și la solicitarea statului afectat.

Art. 3. - (1) Forțele armate pot participa la operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în condițiile legii și potrivit obligațiilor asumate de România prin tratate.

(2) Forțele armate participă la operațiile enumerate la art. 2 alin. (1) cu structuri de comandă, mari unități și unități luptătoare și de sprijin, detașamente constituite în conformitate cu cerințele misiunii, personal de specialitate, observatori și consilieri militari, personal de stat major și de legătură, precum și cu armamentul și echipamentele necesare.

(3) În vederea pregătirii participării la operații, efectivele prevăzute la alin. (2) participă la exerciții, antrenamente și alte activități conexe organizate în țară și în afara teritoriului statului român.

CAPITOLUL II
Planificarea și trimiterea în operații a forțelor

Art. 4. - La propunerea Ministerului Apărării Naționale, Consiliul Suprem de Apărare a Țării analizează și hotărăște, până la data de 30 iunie a fiecărui an, forțele și mijloacele ce pot fi puse la dispoziție în anul următor în vederea participării la operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1).

Art. 5. - În baza hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării, Guvernul prevede în proiectul de buget pentru anul următor fondurile financiare necesare pregătirii și participării la operații a forțelor și mijloacelor prevăzute la art. 4.

Art. 6. - Pentru anul bugetar în curs, la apariția unor situații neprevăzute care necesită participarea cu forțe și mijloace, bugetul Ministerului Apărării Naționale se suplimentează, dacă este necesar, prin lege de rectificare.

Art. 7. - (1) Trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român în operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), în condițiile prevăzute la art. 2 alin. (3) și art. 3 alin. (1) se aprobă, la propunerea primului-ministru, de către Președintele României. Președintele României informează Parlamentul în termen de 5 zile cu privire la decizia luată, iar dacă Parlamentul este în vacanță, la începerea sesiunii ordinare sau extraordinare, după caz.

(2) În situația în care trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român în operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu se face în baza unui tratat internațional la care România este parte, precum și în situația în care trimiterea se face la solicitarea unui stat în vederea desfășurării unei operații neprevăzute la art. 2, Președintele României solicită încuviințarea prealabilă a Parlamentului.

(3) Propunerea de participare la operații în afara teritoriului statului român va cuprinde și o estimare a costurilor.

(4) Pentru situații neprevăzute, la solicitarea organizațiilor internaționale cu vocație în domeniul securității sau a unor parteneri strategici, ministrul apărării naționale poate trimite în misiune individuală în afara teritoriului național, personal de specialitate, observatori, consilieri și instructori militari, personal de stat major și de legătură, după consultarea prealabilă a Ministerului Afacerilor Externe, fără a se putea depăși limitele numerice ale pachetului de forțe aprobat anual de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

(5) În situațiile prevăzute la alin. (4), ministrul apărării naționale informează Consiliul Suprem de Apărare a Țării în termen de 5 zile.

(6) În situația schimbării fundamentale a împrejurărilor în care militarii români au fost trimiși în operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), aceștia pot fi retrași cu aprobarea Parlamentului, la propunerea Consiliului Suprem de Apărare a Țării. În vederea fundamentării propunerii de retragere, Consiliul Suprem de Apărare a Țării va dispune măsurile necesare pentru consultarea aliaților, partenerilor sau organizațiilor internaționale sub egida cărora se desfășoară operațiile.

(7) Guvernul informează președinții celor două Camere ale Parlamentului despre situația forțelor armate care desfășoară operații în afara teritoriului statului român, trimestrial sau de câte ori este nevoie.

Art. 8. - (1) Trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român la activitățile prevăzute la art. 3 alin. (3) se aprobă de ministrul apărării naționale.

(2) Trimiterea forțelor armate la exerciții sau antrenamente organizate în afara teritoriului statului român, altele decât cele prevăzute la art. 3 alin. (3), se aprobă de:

a) ministrul apărării naționale, la propunerea șefului Statului Major General, pentru forțele armate aparținând statelor membre NATO și Uniunii Europene, statelor membre ale Parteneriatului pentru Pace sau statelor cu care România a încheiat acorduri în domeniu;

b) ministrul apărării naționale, cu avizul prealabil al Ministerului Afacerilor Externe, pentru alte situații decât cele prevăzute la lit. a).

Art. 9. - Pe timpul participării la operații în afara teritoriului statului român, forțele armate aplică regulile de angajare, specifice operației, stabilite potrivit prevederilor legale în vigoare.

CAPITOLUL III

Înțelegeri/acorduri tehnice și transferul de autoritate

Art. 10. - (1) În vederea stabilirii elementelor de detaliu privind participarea la operații a unor unități și subunități în cadrul unor forțe internaționale sau în cadrul unor unități ale altor state, structurile de specialitate ale Ministerului Apărării Naționale încheie înțelegeri/acorduri tehnice.

(2) Procedura de încheiere a înțelegerilor/acordurilor tehnice se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 11. - (1) Transferul de autoritate se realizează de către Ministerul Apărării Naționale, prin Statul Major General, și reprezintă acțiunea prin care România predă controlul, la nivel operațional și/sau tactic al forțelor sale participante într-o anumită operație, comandantului sau comandamentului străin care conduce operația respectivă.

(2) Forțele armate române, pe timpul îndeplinirii operațiilor în afara teritoriului statului român, pot avea sub control operațional și/sau tactic unități sau subunități ale forțelor armate străine, în condițiile prevăzute în transferul de autoritate efectuat între forțele armate străine și comandantul forțelor armate române sau comandamentul român.

(3) Participanții la operație execută ordinele comandantului forței, potrivit înțelegerilor stabilite la efectuarea transferului de autoritate, cu respectarea prevederilor dreptului internațional și ale regulilor de angajare.

Art. 12. - (1) În situația în care un militar român primește un ordin, o directivă sau un consemn de la autoritățile ierarhice superioare ale operației, care contravine normelor de drept internațional, regulilor de angajare sau obiceiurilor războiului, refuză executarea acestuia.

(2) În cazul prevăzut la alin. (1), militarul român va informa de îndată autoritățile ierarhice superioare române și va urma instrucțiunile primite de la acestea.

Art. 13. - Participanților la operații în afara teritoriului statului român le sunt interzise desfășurarea de activități economice, altele decât cele strict necesare susținerii logistice, precum și orice intervenție în afacerile interne ale statului pe teritoriul căreia acționează, care ar depăși mandatul încredințat.

CAPITOLUL IV

Selecționarea, încadrarea și unele drepturi ale personalului

Art. 14. - (1) Încadrarea unităților și subunităților care urmează a fi puse la dispoziție pentru operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) se face cu personal profesionalizat.

(2) Selecționarea personalului și stabilirea duratei participării acestuia se face pe baza criteriilor și metodologiei stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 15. - (1) Forțele armate participă la operații în afara teritoriului statului român cu personal militar, iar, la nevoie, și cu personal civil, propriu.

(2) În cazul în care Ministerul Apărării Naționale nu dispune de personal militar sau civil specializat în domenii specifice, necesar participării la operații, acesta poate selecționa rezerviști voluntari sau salariați civili care vor fi încadrați și plătiți potrivit statelor de organizare.

(3) Pe durata pregătirii și desfășurării operațiilor, contractele individuale de muncă sau raporturile de serviciu ale personalului prevăzut la alin. (2) se suspendă.

(4) Pe durata suspendării contractelor individuale de muncă sau a raporturilor de serviciu ale personalului civil selecționat, pentru posturile rămase disponibile pot fi

încadrate alte persoane, cu contract de muncă pe durată determinată sau numite pe o durată determinată, în condițiile legii.

Art. 16. - (1) Personalul militar și civil participant la operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1) beneficiază, pe durata acestora, de:

a) un concediu de odihnă suplimentar, de 2,5 zile pentru fiecare lună de prezență în zona de operații, cu posibilitatea de a fi efectuat și pe timpul executării misiunii, în țara de dislocare, în zona de dislocare sau în România, în funcție de situația de securitate din zonă; acordarea și efectuarea concediului de odihnă suplimentar se fac potrivit normelor stabilite de Ministerul Apărării Naționale;

b) drepturi salariale asigurate de Ministerul Apărării Naționale, potrivit prevederilor legale în vigoare;

c) decontarea cheltuielilor de transport pentru o călătorie în țară și retur, de către Ministerul Apărării Naționale, la fiecare 6 luni de participare la operație, cu excepția cazurilor în care au fost suportate de către organisme internaționale sub egida cărora se execută operația.

(2) Personalul participant la activitățile prevăzute la art. 3 alin. (3) beneficiază de drepturile personalului român trimis în străinătate pentru îndeplinirea unor misiuni cu caracter temporar, potrivit legii.

Art. 17. - Pentru merite deosebite, acte de curaj, eroism și devotament, personalului participant la operații i se pot conferi decorații, potrivit prevederilor legale în vigoare.

Art. 18. - (1) Personalul participant la operații în afara teritoriului statului român are dreptul la despăgubiri pentru cazuri de invaliditate sau deces în condițiile și cuantumul prevăzute de lege.

(2) În caz de deces, despăgubirile se acordă celor îndreptățiți, potrivit legii.

(3) Personalul evacuat medical în spitale din străinătate și însoțitorii acestora beneficiază de drepturile de diurnă stabilite pentru operația respectivă. Cheltuielile de spitalizare sunt în sarcina Ministerului Apărării Naționale.

(4) Personalul evacuat medical în spitale din străinătate poate fi vizitat de soț și rudele de gradul I, câte cinci zile, după internare și la fiecare lună de spitalizare, cu suportarea cheltuielilor de către Ministerul Apărării Naționale, în condițiile stabilite pentru personalul trimis în misiune temporară în străinătate.

CAPITOLUL V

Aspecte financiare

Art. 19. - (1) Fondurile necesare participării forțelor armate la operații în afara teritoriului statului român se asigură, de la bugetul de stat și din venituri proprii, prin bugetul Ministerului Apărării Naționale.

(2) Din fondurile prevăzute la alin. (1) se suportă cheltuielile determinate de pregătirea operației în țară și executarea acesteia în zona de operații, astfel:

a) deplasarea forțelor și mijloacelor din garnizoana de dispunere de bază de pe teritoriul statului român până în zona de responsabilitate din cadrul operației, precum și repatrierea acestora;

b) unele achiziții de tehnică și echipament necesare operațiilor, precum și aducerea tehnicii la nivelul de operativitate solicitat de tipul de operație;

c) cheltuieli de operare și mentenanță necesare îndeplinirii misiunilor în cadrul operațiilor;

d) selecționarea, vizita medicală, testarea, pregătirea, rotirea și trimiterea în concediu a personalului, însoțirea eșaloanelor de transport și controalele efectuate în

zona de operații, în condițiile stabilite de Ministerul Apărării Naționale, precum și în cele prevăzute în reglementările specifice fiecărei activități;

e) încheierea contractelor de asigurare pentru personal și, după caz, pentru tehnică;

f) evacuarea medicală a personalului care nu poate fi tratat în unitățile sanitare din teatrul de operații și asigurarea transportului însoțitorilor acestora;

g) procurarea materialelor necesare, repatrierea, însoțirea și înhumarea personalului decedat, precum și îndeplinirea formalităților specifice;

h) despăgubirea terților pentru pagube produse pe timpul îndeplinirii operațiilor.

i) alte cheltuieli specifice, inclusiv cele destinate activităților necesare dezvoltării relațiilor cu autoritățile locale și populația civilă, asigurarea activităților de protocol, precum și desfășurarea activităților informativ-operative.

Art. 20. – Finanțarea participării forțelor armate la operații în afara teritoriului statului român se execută potrivit metodologiei stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 21. - (1) Contabilitatea valorilor materiale și bănești se organizează și se conduce potrivit legislației române și normelor specifice stabilite de Ministerul Apărării Naționale. În anumite situații, stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, justificarea cheltuielilor prevăzute la art. 19 alin. (2) lit. i) se poate face și pe baza unui proces verbal, întocmit de o comisie numită prin ordin de zi pe unitate, document care stă la baza înregistrărilor în contabilitate, dobândind astfel calitatea de document justificativ.

(2) Normele de înzestrare și de consum specifice, precum și metodologiile de aplicare ale acestora se aprobă pentru fiecare teatru de operații în parte, prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 22. - (1) Bunurile aflate în dotarea detașamentului român, distruse, degradate sau pierdute pe timpul executării operației, se scad din evidența contabilă, potrivit prevederilor legale în vigoare.

(2) Produsele a căror aducere în țară costă mai mult decât valoarea de inventar a acestora pot fi valorificate sau donate autorităților/comunităților locale sau organizațiilor neguvernamentale din zona de operații, în conformitate cu normele stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale.

Art. 23. - (1) Pentru achiziția de bunuri, lucrări și servicii, în afara teritoriului statului român, necesare îndeplinirii misiunii în zona de operații, persoanele împuternicite, în condițiile legii, de ministrul apărării naționale sunt abilitate să încheie contracte și, respectiv, să efectueze plăți în valută. Atunci când motivele de securitate, necesitățile operative sau uzanțele locale nu permit aplicarea legislației naționale, prin excepție de la prevederile legale ce reglementează domeniul achizițiilor publice, achiziția de bunuri, lucrări și/sau servicii se face în condițiile stabilite prin ordin al ministrului apărării naționale, fondurile necesare asigurându-se, dacă este cazul, în numerar.

(2) Pentru executarea unor servicii necesare operației se pot angaja persoane din zona de dislocare, potrivit prevederilor alin. (1), pe bază de contract, cu plata unor sume negociate.

(3) În funcție de cerințe, pot fi selecționate și persoane care nu au cetățenia română, din țară sau din străinătate, care au cunoștințele necesare asigurării unor servicii în teatrele de operații. Drepturile și obligațiile acestora se stabilesc prin contracte de prestări servicii.

Art. 24. - (1) Plata obligațiilor financiare ale forțelor armate se efectuează în valuta acceptată în zonă, în numerar sau prin conturi în valută, deschise la unități bancare, potrivit legii.

(2) Valoarea în lei a cheltuielilor în valută se actualizează în funcție de evoluția cursului valutar leu/euro stabilit de Banca Națională a României la data efectuării plății.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

Art. 25. - La ieșirea și intrarea din/în țară a forțelor participante la operații și la activitățile prevăzute la art. 3 alin. (3) în afara teritoriului statului român, autoritatea vamală română va îndeplini formalitățile vamale necesare, în procedură simplificată, stabilită prin decizie a conducătorului Autorității Naționale a Vămilelor.

Art. 26. - Drepturile de diurnă, cazare, hrană, facilitarea legăturii cu familia, recreere și transport ale personalului militar și civil participant la operațiile prevăzute la art. 2 alin. (1), precum și ale celui care execută misiuni în zona de operații, în sprijinul forțelor armate dislocate, în conformitate cu specificul fiecărui tip de operație, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 27. - Dispozițiile prezentei legi se aplică tuturor instituțiilor din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională. Competențele ministrului apărării naționale, stabilite prin prezenta lege, sunt îndeplinite, după caz, de conducătorii instituțiilor respective.

Art. 28. - Trimiterea forțelor armate în afara teritoriului statului român la alte operații, precum și asimilarea acestora cu unul dintre tipurile de operații prevăzute de prezenta lege în vederea finanțării participării, se fac cu aprobarea Parlamentului, la solicitarea Președintelui României.

Art. 29. - La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 42/2004 privind participarea forțelor armate la misiuni în afara teritoriului statului român publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 242 din 18 martie 2004, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

Art. 30. - Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, partea introductivă a pct.1 din Anexa IV/5 la Legea cadru privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice nr.330/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 762 din 09.11.2009, se modifică și va avea următorul cuprins:

„1. Personalul militar și personalul civil din Ministerul Apărării Naționale care participă la operații în afara teritoriului statului român, precum și polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare care desfășoară misiuni în străinătate în cadrul forțelor de menținere a păcii sub egida ONU, NATO sau a altor organizații internaționale, beneficiază de următoarele drepturi bănești:”